Ч. 262. Неділя 4 грудня (21 падолиста) 1904. Рік XIV.

Виходить у Львові що дня (крім неділь і гр. кат. сьвят) о 5-ій годині по полудни.

Редакция і Адміністрация: улиця Чарнецкого ч. 12.

Письма приймають ся лиш франковані.

Рукописи звертають ся лиш на окреме жадане і за зложенем оплати почтової.

Рекламациї незапечатані вільні від оплати почтової.

НАРОДНА ЧАСОПИСЬ

Додаток до „Ґазети Львівскої“.

Передплата у Львові в агенциї дневників пасаж Гавсмана ч. 9 і в ц. к. Старостнах на провінциї:

на цілий рік К 4·80
на пів року „ 2·40
на чверть року „ 1·20
місячно . . . „ —·40
Поодиноке число 2 с.

З почтовою пересилкою:

на цілий рік К 10·80
на пів року „ 5·40
на чверть року „ 2·70
місячно . . . „ —·90
Поодиноке число 6 с.

Вісти політичні.

(З Ради державної. — Ще про угоду торговельну з Німеччиною. — Болгария збройть ся. — Росийско-японьска війна).

На засіданю комісиї запомогової відбувала ся вчера нарада над пильним внесенем послів Кайзера, Пешки і товаришів в справі запомоговій. Президент міністрів др. Кербер зложив слідуючу заяву: „Бажаємо без сумніву як і панове внескодателі поспішити населеню проживаючому в нужді, з як найскоршою і як найвидатнійшою помочію. Правительство однакож не було би в силі виплатити сум потрібних для зменшеня нужди, коли би не одержало рівночасно законного уповажненя до покритя тої суми в дорозі емісиї ренти. В такім случаю се внесене як і иньші в тій справі поставлені внесеня мусіли би бути передані комісиї буджетовій. Бесідник однак не хотів би, щоби комісия запомогова була в сумніві, що правительство також і там буде в цілім обємі обставати за жаданем уповажненя до емісиї ренти, позаяк дотична сума єсть потрібна для рефундациї запасів касових. Коли би комісия буджетова признала, що було би лїпше сполучити емісию ренти з буджетовою провізориєю, то ми готові то предложене приняти. Думаємо однакож, що ухвалене провізориї проволіче ся і длятого внесеня закона запомогового сполучили ми з жаданем емісиї ренти. Колиби же ухвалено закон запомоговий без покритя, а то покритє поміщено в провізориї буджетовій, то аж оба тоті закони разом могли би бути предложені до найвисшої санкциї“. — Комісия запомогова приняла остаточно внесенє Кайзера і ухвалила, щоби справу буджетового покритя передано комісиї буджетовій для пильного трактованя.

Німецка праса обговорює досить спокійно зірванє переговорів з Австро-Угорщиною в справі торговельній і каже лиш, що секретар державний ґраф Посадовский не міг ставити висше парляментарні трудности у Відни і в Будапешті, як свій обовязок для охорони інтересів своєї держави. Із сего не трудно зрозуміти, що „союзна“ Німеччина не зважає на ті клопоти, які має австро-угорске правительство з своїми парляментами, лиш якраз користає з того, щоби забезпечити свої інтереси зі шкодою для Австро-Угорщини. Нема то як „вірний“ союзник на словах! Тим лекше єму використувати союз ділами. Впрочім доказують німецкі ґазети, що зірванє переговорів відбуло ся зовсім в дружний спосіб.

Болгария збройть ся. Що правда, на Балкані поки що не заносить ся на війну і балканьскі держави ніби аж боять ся згадувати про війну у себе, але то не перешкаджає Болгариї лагодити ся на всякий случай. Собранє ухвалило длятого на тайнім засіданю предложенє міністерства війни в справі надзвичайного кредиту в сумі 42,700.000 франків на цїли узброєня армії. А може болгарске правительство вітрить недалеку війну на Балкані?

Ціла збройна сила в Манджуриї під верховною командою ґен. Куропаткина має тепер складати ся з трох армій зложених, як тепер доносять з Петербурга, в слідуючий спосіб: Лїневича має складати ся із сибірских корпусів означених числами 1, 2, 3 і 4 та із 1 корпуса европейского; — друга армія під командою ґен. Ґріппенберґа обнимає европейскі корпуси числа 8, 10 і 17 а наконець третя армія під командою ґен. Кавльбарса має складати ся з европейских корпусів числа 4, 5, 6 і 16, а відтак ще з одної части тих бриґад сибірских стрільців, котрі тепер мобілїзують ся. Від ходу подій в Манджуриї і від політичної ситуациї буде зависїти, чи плян утвореня ще четвертої і пятої армії буде виконаний чи нї.

Як стоїть діло під Порт Артуром, годі знати. Японці привязували велику вагу до

---

13)

Росийско-японьска війна від єї початку аж до битви під Ляояном.

(Написав К. Вербин).

(Дальше).

Пороблені росийскою нотою з 22 лютого закиди нарушеня Японією межинародного права, старало ся японьске правительство відперти ще окремою нотою. Обі сї ноти то важні документи для історії теперішної росийско-японьскеї війни, бо они покажуть, як обі сторони старали ся звалити вину за все лихо одна на другу. Японьска відповідь звучить:

„Цісарско японьске правительство довідало ся, що цісарско росийске правительство в окружнім письмі, поданім до відомости всїх держав, обжаловує Японію, що она предприняла в Кореї якісь такі діла, котрі Росия називає нарушенем народного права, а внаслїдок того заявляє неважними всї розпорядженя і заяви, які би могло видати корейске правительство. Японьске правительство не має жадної причини розбирати в сій хвили погляди або заяви росийского правительства; але оно уважає за своє право і свій обовязок, справити факти хибно представлені, бо коли би на них нїчого не відповіло, то неутральні держави готові би хибно поняти справу і хибні робити з того висновки. Японьске правительство виступає длятого з цїлою рішучостию против висказів, які містять ся в окружній нотї росийскій, а які принято в ній за вповні доказані факти, позаяк они не згоджують ся з дїйстним станом річи:

1. Японьске правительство признає, що японьске войско висїло в Кореї перед виповідженем війни, але не перед тим часом, заким межи Японією а Росиєю настав дїйстний воєнний стан. Забезпеченє независимости і земельної ненарушимости Кореї, було одною з тих причин, які довели до вибуху війни, а висланя войска до загроженого краю вимагали не лиш право і конечність, але то стало ся ще й за виразною згодою корейского правительства. Японьске правительство не може тут не піднести тої ріжниці, яка єсть межи висланем японьского войска до Кореї серед згаданих повисше обставин, а висланем більших росийских відділів войска до Манджуриї. Се послїдне настало, як звістно, без згоди хінського правительства, підчас коли ще мирні переговори в Японії були в ходї.

2. Говоренє, що японьске правительство не допустило передачі росийских телеґрам через даньский кабель, єсть неправдою, так само, як і то говоренє, що оно перервало проводи правительственного телеґрафу.

Що до згаданого атаку 8-го лютого на два росийскі кораблї воєнні в пристані в Чемульпо, то треба замітити, що під ту пору настав вже був воєнний стан межи Японією а Росиєю, а що корейске правительство згодило ся було на висаджуванє японьского войска в пристані в Чемульпо, то сю пристань не можна вже було дальше уважати неутральним портом, бодай о стілько, о скілько має ся на увазі воюючі сторони.

3. По установленю японьским правительством морских судів з потрібною судейскою самостійностию, котрі мають розсуджувати остаточно законність і правність займаня торговельних кораблів, стає ся через то безосновне всяке говоренє відносяче ся до ловленя торговельних кораблів. Позаяк рішенє відбуває ся на основі правильного судового поступовання, то сим залагоджують ся всї дотичні закиди.

4. Говоренє, мов би то японьский посол в Сеули заявив корейскому цісареви, що Корея знаходить ся тепер під японьскою управою і мов би то єму заповіджено, що скоро він не схоче піддати ся, японьске войско обсадить єго палату, відпирає ся яко стояче в супротивности з фактами.

Що до закиду, мов би то японьске правительство завізвало росийского посла в Сеули, щоби він виніс ся з Кореї, відповідає ся, що то єсть зовсім безосновний закид, котрий стоїть в суперечности з дїйстним ходом річий. Дня 10 лютого зайшов був французкий аґент посольства до японьского посла і повідомив єго устно а відтак і письменно, що бажанєм росийского посла єсть виїхати з Кореї. Той відповів на то, що коли росийский посол наміряє в мирний спосіб виїхати з Сеула зі своїм штабом і росийскою сторожею посольства, то японьске войско дасть єму повну охорону. Посол тим способом виїхав добровільно дня 12 лютого; єму придано японьску войскову ескорту аж до Чемульпо.

здобутя горба „203 метрів“ і казали, що коли їм то удасть ся, то Порт Артур до 20 днів буде в їх руках. Тепер заняли они вже той горб, але до здобутя кріпости мабуть ще далеко. То лиш може бути, що они здобули собі на тім горбі важну позицию. Тепер доносять з Чіфу, що Японці взяли ся здобувати підкопами форт Лястешан, один із найсильнійших і найвисше положений в Порт Артурі.

Новинки.

Львів дня 3-го грудня 1904.

— **Іменованя.** П. Міністер просьвіти іменував головного учителя при мужескій семинариї учительскій в Сокали Вронислава Єронима Скочка головним учителем при мужескій семинариї в Ряшеві.

— **Перенесеня.** Дирекция почт і телеґрафів перенесла управителя почтового, Еміліяна Матковского в Сокали на такуж саму посаду в Калуши.

— **Веремя.** Віденьска стация метеорольоґічна заповідає у всхідній Галичині і на Буковині велику студінь, вітри і сніг. На завтра погода.

— **„Народна Торговля“** в 23-ім році свого єствованя мала обороту 7,561.890 К, о 333.811 К більше як в році 1902/3 а чистого зиску 14.645 К, о 1.139 К більше як в р. 1902/3. В складі у Львові і по 16 філіях спродано товарів на суму корон 1,557.247. Крамниць, що побирали товари в „Народній Торговлі“, було в р. 1903/4 — 732, о 5 більше як попереднім році. Вартість недвижимостий виносить 389.975 К товарів на складі корон 303.690, уділів 111 754 К, фонду резервового корон 31.652, фонду емеритального 12.277 К, а вкладок на квоту 767.599 К.

— **Заким настане конець сьвіта,** то люди, здаєсь, самі вистріляють ся. Вже доси повидумувано тілько всїляких стрільних і вибухових творів і таке множество всїлякого рода оружия на убиване людий, що, здаєсь, було би вже досить того доброго. Та нї, люди прядумують ще дальші. Тепер мають вже й самоїзди служити до перевоженя людий на тамтой сьвіт. Правду сказавши они вже й доси сповняли ту задачу, але лиш так, от собі для шпорту, а від тепер мають таки специяльно займати ся тою роботою. Фабрика Даймлера у Вінер Найштадт будує новий самоїзд панцирний, в котрім має бути уміщена скорострільна пушка. Самоїзд єсть так зладжений, що пушка дасть ся в нїм обертати на всї сторони, а навіть можна нею стріляти понад голову того, що кермує самоїздом, бо підставу еї можна підносити або спускати. А може то й добре. Може доживемо того, що замість соток тисячів людий стане против себе лиш кілька тисячів панцирних самоїздів і будуть рішати о судьбі народів.

— **В своїй хатї своя правда і сила і воля!** Родимцї! І опять ми соколи галицкої Руси просимо Вас, любі Родимцї, о поміч в нашім розпочатім дїлї. Наші відзиви до складаня жертв на будову Сокільнї прогомонїли без великого успіху. Але ми цукаємо в третє до Вас. Поможіть нам здвигнути Сокільню! поможіть нам довершити сей храм, а станесь він певно осередком орґанізациї і народної служби. Про средства до здвигненя сокільскої сьвятинї Ви чуєте Родимцї що дня: се 10-коронові позички та льоси фантової льотериї. І вічно будуть ждати Вас ті самі поклики від Соколів: Набувайте позички! а Ви наші рускі Красавицї не забувайте про нашу фантову льотерию! Найже сей поклик не остане без успіху і нехай лепти Ваші вибудують дім не для нас а для Вас, бо ми нїчо инше як служба Ваша. Гаразд! — Старшина Тов-а гімн. „Сокіл“ у Львові.

— **Дезертир дефравдантом.** Хаїм Маловяч секретар дроґерийної фірми Айзенштайна в Одесї, із страху перед покликанем на війну утїк разом з иншими дезертирами до Австриї, забравши з каси свого шефа 13.000 рублїв на дорогу. Айзенштайн пустив ся в погоню за дефравдантом і попав на его слїд в Чернівцях. Однак заким полиция змогла его арештувати, дефравдант пропав з Чернівців без слїду.

— **Нова азбука в Японії.** Висша рада народної просьвіти в Токіо постановила завести европейску азбуку в Японії зараз по укінченю війни. Деякі члени ради заявили ся за заведенем азбуки славянської (гражданки), яка найбільше надає ся до японьскої мови.

— **За виборчі труди** домагав ся „фаховий“ аґітатор в Радівцях від свого кандидата суми 250 кор. яко другої половини заплати, бо першу половину одержав був вже давнїйше ще перед виборами, а коли той не хотів заплатити, запізвав его до суду. Справа оперла ся аж перед судом окружним, яко відкличним в Сучаві і там показало ся, що той сам аґітатор аґітував так само і за другим кандидатом на посла та дістав від него 200 корон. Згідно з вироком повітового суду в Радівцях відкинув і суд окружний жалобу аґента, признаючи его поступованє неетичним.

— **Найбільший метеор** зі всїх доси звістних, привезено перед кількома днями до Нового Йорку. Він упав був в Ґренляндиї а відкрив его там на полях ожеледців девять лїт тому назад подорожник Пірі. Однакож першу вість о тім метеорі подав був ще в 1818 р. капітан Росс. Метеор той єсть так великий, що Ґренляндцї назвали его горою заліза.

— **Розбійничий напад.** Вертаючий з Прус робітник Іван Миколюк з Кобильницї волоскої напав в Кракові сеї ночи на другого робітника Зиґмунта Виту, що також вертав з Прус і хотів відобрати від него 365 корон. Нападений стрілив три рази з револьвера у воздух на алярм, прачім сам скалїчив ся в руку. На гук вистрілів надбігла полиция, але Миколюка вже не могла здогонити. Ще тої самої ночи вислїдив его полициян Мариняк і задержав. Миколюк кинув ся на полициянта і той мусїв аж ужити шаблї у власній обороні. Остаточно Миколюка арештовано.

Зі взгляду на повисше треба ще згадати, що російский консуль в Фузанї позістав на своїм становищи аж до дня 28 лютого. Говорено, що він позістав длятого так довго, бо не одержав від російского посла ніякої інструкциї, позаяк той, як здає ся, уважав ся перед своїм від'їздом за невідповідне. Скоро же стало звістно, що консуль остаточно одержав потрібні інструкциї і він хоче о скілько можна як найскорше виїхати з Фузану, то тамошний японьский консуль зробив все, що було в его силї, щоби російскому консулеви улекшити виїзд, а навіть постарав ся з як найбільшою прихильностию о то, що ему дано можність поїхати до Шанґаю через Японію.

11. Нові команданти в Порт Артурі. — Транспорт войска через Байкал. — Перша стичка сухопутних армій. — Бомбардованє Владивостока. — Новий атак на Порт Артур.

Зараз по іменованю ґен. Куропаткина комендантом сухопутної армії і адмірала Макарова командантом фльоти в Порт Артурі здав намістник Алексїєв команду т. зв. офензивної залоги в Порт Артурі на ґен. Штесля, команданта третого сибірского корпуса, і переніс свою головну кватиру до Мукдена. Командантом був все ще адмірал Штарк аж до 8 марта, коли приїхав адмірал Макаров. З Петербурга вислано ще до Порт Артура ґен. Смірнова, котрий мав обняти команду самої кріпости або т. зв. дефензивної оборони.

Такі важні зміни в командах в часї, коли війна вже була розпочала ся на добре, мусїли очевидно вплинути некористно на сам початок війни. Але на щастє Росиї і Японцї не забрали ся до дїла так, як були би могли і повинні. Перші їх успіхи викликали були подив в цїлім сьвітї, але нинї видить ся вже добре їх похибки і длятого може й не без причини знатоки военної штуки не віщують їм доброго кінця війни. Самі Росияни признають, що коли би Японцї в перших початках лиш трохи були виступили сьмілїйше, могли були знищити цїлу російску фльоту і взяти Порт Артур, ізза котрого вже тілько доси потекло людскої крови, та було би їм удало ся в кількох місцях висадити на беріг свою сухопутну армію і запанувати відразу в цїлій Манджуриї. Здає ся однак, що они не мали достаточного числа кораблїв до переносу армії і длятого були змушені забирати ся до дїла поволи та дуже оглядно.

По уступленю Алексїєва дістала ся команда в руки дуже енерґічного і хороброго ґенерала, котрий ще й до сеї пори майже з нечуваною витревалостию і хоробростию боронить кріпости. Про сего команданта, котрого судьба, здаєсь, добігає вже до кінця, годить ся сказати тут кілька слів.

Ґен. Штесель походить з німецкої протестантскої родини, котра вже давнїйше осїла в Росиї. Анатоль Михайлович Штесель родив ся вже в Росиї в червни 1848 р. і був учеником давнїйшої першої войскової ґімназиї в Петербурзї а в 1866 р. укінчив войскову школу в ранзї підпоручника. В російско-турецкій війнї в 1877/78 р. був він командантом одної компаниї і тодї вже відзначив ся був своєю хоробростию, за що одержав ордер сьв. Станислава з мечами. В 1889 р. був він вже полковником і тодї іменовано его командантом 5 баталїона всхідно-сибірских стрільців. Опісля був він посгепенно командантом 9 полку стрільців, 16 ладоґского полку і 44 камчатского полку піхоти. Ще того самого року став він ґенерал майором а в 1901 р. підчас хіньского заколоту був він командуючим ґенералом третої всхідно сибірскої бригади стрільців і одержав за хоробрість в борбах ордер Георгія четвертої кляси та ордер Станислава першої кляси. Більшу часть своєї войскової служби відбув Штесель на далекім Всходї, а длятого, що був з тамошними відносинами дуже добре познакомлений, іменовав его цар в маю 1903 р шефом другої дивізиї піхоти, а в серпни тогож року, коли вже можна було сподївати ся війни, став він заступником команданта кріпости в Порт Артурі і на тім становищи стоїть до нинї. За его хоробру оборону кріпости іменував его цар своїм ґенерал ад'ютантом. О тім, що він єсть чоловіком незвичайної енерґії і відваги, не треба й згадувати, бо се доказує найлїпше его оборона кріпости через повних десять місяців серед найгруднїйших обставин; але то вже мало хто знає, що Штесель єсть одним з найпобожнїйших ґенералів, котрий кожду борбу з неприятелем розпочинає молитвою разом зі своїм войском. Ширшому сьвітови дав ся ґен. Штесель пізнати в 1900 р. підчас хіньского заколоту, коли то був командантом сполученого войска російского, німецкого і француского підчас здобуваня укріплених хіньских позиций під Тієнцином. Тодї був він легко ранений і вже в годину опісля обняв був знову команду. Обнявши команду кріпости зміркував він добре на що заносить ся і длятого передовсїм старав ся доповнити давні укріпленя і виставити цїлий ряд нових, положених далеко поза кріпостию, котрі мали творити т. зв. зовнїшну лінію оборонну призначену спиняти неприятеля о скілько можна як найдовше від облоги самої кріпости. Що ему вповні удало ся, се звістно загально.

По першій неудачній пробі замкненя пристані в Порт Артурі притихло було під сею кріпостею і здає ся навіть, що бодай часть японьскої фльоти, коли не цїла, була відступила ся, щоби помагати перевозити сухопутне войско до Кореї. В тім часї енерґічна команда російскої фльоти могла була наробити Японцям великої шкоди, але адмірал Штарк був нездібний до того, а сальоновий адмірал Алексїєв уважав ся за призначеного до чогось висшого, отже порт-артурска фльота держала ся пильно пристанї. Та й владивостоцка ескадра під командою капітана Райценштайна не могла зважити ся до ніякого сьмілїйшого кроку. За той час військо японьске машерувало в Кореї на північ над ріку Ялу а Росия перевозила свое войско через озеро Байкал.

Транспорт російского войска з Европи на далекий всхід був незвичайно утрудненим. Одноколїєва і лихо будована сибірска зелїзниця не могла відразу перевозити великих мас войска, а до того ще й байкальска об'їздова

Господарство, промисл і торговля.

— **Ціна збіжа у Львові дня 2-го грудня:** Ціна в коронах за 50 кільо у Львові. — Пшениця н. 8·90 до 9·25; жито н. 7·— до 7·10; овес 6·60 до 6·90; ячмінь пашний 6·50 до 6·75; ячмінь броварний 7·10 до 7·30; ріпак 10 25 до 10·50; льнянка —·— до —·—; горох до вареня 8·50 до 10·50; вика 6·60 до 6·75; бобик 6·50 до 6·75; гречка —·— до —·—; кукурудза нова 8·— до 8·75; хміль за 56 кільо 230·— до 240·—; конюшина червона 65·— до 75·—; конюшина біла 55·— до 62·—; конюшина шведска —·— до —·—; тимотка 23·— до 25·—.

ТЕЛЄҐРАМИ.

Ґеделї 3 грудня. Вчера перед полуднем приняв Є. Вел. Цісар мінїстра війни Пітрайха на авдиенциї.

Білград 3 грудня. Кабінет Ґруїча подав ся до димісиї. Остаточною причиною того було, відкинене 70 голосами против 47 внесеня о виданю судам социялїстичного посла Мілича за статию о відносинах в сербскій армії.

Білград 3 грудня. Вчера по полудни взивав король президию скупштини до палати. Вечером відбула ся нарада обох радикальних ґруп. Мабуть прийде до коалїцийного кабінету обох тих ґруп, хоч самостійні радикали готові також підпирати кабінет Пашича.

Токіо 3 грудня. Як зачувати, Росияни старали ся здобути назад горб „203 метрів" і вислали до штурму значні сили, однак Японцї відперли їх зі значними стратами. Росияни укріпляють горб положений межи Ляотешаном а Нантаншаном. Як зачувати, буде то послідна точка опори.

Танґер 3 грудня. Племя Пеннінсаверів напало на дім Герріса, кореспондента анґлїйскої ґазети „Times" і хотїли его зловити. Сторожи однакож удало ся недопустити до того. Напастники убили одного із сторожів. На просьбу анґлїйского амбасадора Герріс уступив ся із свого дому, коло котрого все ще стоять напастники. Анґлїйский амбасадор звернув увагу султана, що правительство робить его одвічальним за всякі шкоди і страти, які би Герріс потерпів.

Петербург 3 грудня. Рос. аґентия телеґрафічна доносить з Мукдена: Наша кавалерия гонить за неприятелем, котрий уступає ся безупинно на полудне. Підчас успішної борби 29 с. м. переконав ся ґен. Реннекампф, що операцийна лїнія Японцїв есть дуже довга а резерви слабі.

Петербург 3 грудня. (Урядово.) Ґен. Куропаткин телеґрафує до царя під датою 1 с. м.: Рота козаків в погони за неприятелем посунула ся аж до Таїчо і знищила лїнію телеґрафічну вздовж долини, забираючи з собою дрота на 1 кільометр. Японцї спалили два маґазини провіянтові змушені їх лишити. По нашій стороні було двох ранених. О другім відділї, висланім в погоню за неприятелем, нема ніякої вісти. Японцїв згинуло 23 а 7 взяли ми до неволї. З ночи на 1 грудня нема ніяких вістий.

желїзниця не була викінчена і треба було перевозити войско через озеро кораблями, що насамперед мусїли ломити лїд на озері, заким могли рушити ся наперед. Що правда, можна було перевозити войско саньми і так по части роблено, але й того було замало. Російский мінїстер комунікаций кн. Хилков впав длятого на добру гадку поставити на леду озера желїзницю, як то роблять зимою на Неві в Петербурзі. Дня 1 марта рушив перший поїзд желїзничий з войском по леду через Байкал. Про сей одинокий в своїм роді перевіз войска желїзницею по замерзлім озері не від річи буде тут дещо близше розповісти.

Озеро Байкал есть одно із найбільших на сьвітї і виглядає мов би море. Оно й не замерзає як звичайні малї озера, лиш насамперед робить ся на нім крига, котру опісля несуть вітри і вода і она збиває ся відтак в одну грубу масу, так, що творить покриву иноді й на півтора сяжня грубу. Внаслїдок того й лїд на озері не есть зверха рівний і гладкий як звичайний на малих водах. Під будову желїзницї треба було лїд насамперед зрівнувати. Заким же желїзницю побудовано, перевожено войско саньми або оно машерувало таки пішки по леду. До перевозу позбирано коні, звідки лиш було можна. Більше як 2000 коний і около тисяч саний служило до перевозу, а що через озеро треба було їхати 47 кільометрів, отже добрих шість миль, на середині озера виставлено великий будинок, де могли люди загріти ся і покріпити ся теплою стравою і при котрім були також стайні для розстайних коний. На одні сани, рахуючи на одного коня, сїдало по 4 до 5 людий. Під ту пору, коли розпочав ся перевіз войска саньми, були великі морози, котрі на Байкалї доходили аж до 40 степенів, отже була чутка, що богато людий повідморожувало собі руки і ноги та лиця і мусїли їти до шпиталю замість на поле війни. З російскої сторони однакож тому перечено, хоч признавано, що були случаї замерзненя, а то головно лиш внаслїдок піяньства. Як виглядало під ту пору на сибірский желїзници і на Байкалї, розповідає наглядно анґлїйский купець Пуль, що під ту пору змушений був їхати з Шанґаю через Дальний до Льондону найкоротшою дорогою. Він каже:

Дня 7 лютого виїхав я з Шанґаю на російскім кораблю „Монґолія" до Дального. Не було анї одної душі на кораблю, котра би здогадувала ся, що вже вибухла війна; внаслїдок того не пороблено на кораблю ніяких змін, щоби его Японцї не пізнали. Коли „Монґолія" дня 9 лютого около 3 години рано була від Дального ще на яких 50 морских миль, побачив капітан здалека сьвітла рефлекторів з Порт Артура і рівночасно дав ся почути гук тяжких пушок. Він зараз здогадав ся, що то морска битва і що без сумнїву межи его кораблем а Дальним знаходять ся японьскі военні кораблї. Сьвітла на „Монґолії" було далеко видко і кожда японьска канонїрка могла була легко забрати той великий пароход. Капітан казав длятого зараз погасити сьвітла і з цїлою силою пари поплив до Дального, де й щасливо заплив до пристанї.

В Дальнім настало вже було заворушене, яке годї описати. Цивільні люди двигали на плечах або везли на ручних візках свої пакунки на дворець і кождий старав ся захопити для себе місце в поїздї, що відходив до Европи. Многі полишали були свої меблї на божу волю і раді були, коли могли що небудь із свого майна урятувати. Російскі власти брали ся до роботи з таким спокоем і енерґією, що аж дивно було. Ще в ночи, коли через атак стало звістно, що розпочала ся війна, покликувано всїх урядників. Межи 2 а 7 год. рано повидавано всїм членам родин урядників паспорти, а для самих урядників приготовлено до відбираня тримісячну платню. О 12 годинї в полудне від'їхав поїзд до Европи. Поїзд той був так переповнений родинами урядників і других втікачів, що Пуль міг від'їхати аж слїдуючим поїздом, що відходив о 11 год. в ночи, а котрий був також переповнений. Поїзд той станув в приписанім часї в Харбінї.

(Дальше буде).

Рух поїздів
важний від 15 червня 1904.

посп.	особ.	Приходять до Львова
		в день
	6·00	З Кракова
	6·10	„ Іцкан, Делятина, Чорткова
	7·30	„ Рави рускої, Сокаля
	7·40	„ Підволочиск, Бродів
	7·45	„ Лавочного, Хирова, Калуша
	8·00	„ Самбора, Хирова
	8·10	„ Станиславова, Жидачева, Потутор
	8·20	„ Яворова
	8·55	„ Кракова
	10·02	„ Стрия, Борислава
	10·20	„ Ряшева, Любачева
	11·25	„ Коломиї, Жидачева, Потутор
	1·10	„ Лавочного, Калуша, Хирова
1·30		„ Кракова
1·40		„ Іцкан, Калуша, Чорткова
2·30		„ Підволочиск, Бродів, Гусятина
	4·35	„ Стрия, Хирова, Тухлї
	4·45	„ Яворова
	5·03	„ Белзця, Сокаля
	5·30	„ Підволочиск, Бродів
	5·40	„ Кракова
	5·50	„ Іцкан, Жидачева
		в ночи
8·40		З Кракова
	9·10	„ Іцкан, Чорткова, Потутор
	9·50	„ Кракова
	10·00	„ Самбора, Хирова
	10·20	„ Підволочиск, Бродів
	10·40	„ Лавочного, Хирова, Калуша
12·20		„ Іцкан
2·31		„ Кракова
	3·25	„ Тернополя, Грималова.

посп.	особ.	Відходять зі Львова
		в день
	6·20	До Іцкан, Жидачева, Потутор
	6·30	„ Підволочиск, Бродів, Чорткова
	6·45	„ Лавочного, Борислава
	6·50	„ Яворова
8·25		„ Кракова
	8·35	„ Кракова
	9·10	„ Лавочного, Хирова, Калуша
	9·25	„ Самбора, Хирова
	10·35	„ Тернополя, Потутор
	10·45	„ Черновець, Делятина
	10·50	„ Белзця, Сокаля, Любачева
1·55		„ Підволочиск, Бродів
2·45		„ Іцкан, Потутор, Чорткова
2·55		„ Кракова
	3·05	„ Стрия, Хирова, Тухлї
	3·30	„ Ряшева, Любачева, Хирова
	3·40	„ Самбора, Хирова
	5·48	„ Яворова
	5·55	„ Коломиї, Жидачева
		в ночи
	6·20	До Кракова
	6·40	„ Лавочного, Хирова, Калуша
	7·05	„ Рави рускої, Сокаля
	9·00	„ Підволочиск, Бродів
	10·05	„ Перемишля, Хирова
	10·4[illegible]	„ Іцкан, Залїщик, Делятина
	10·55	„ Кракова
	11·00	„ Підволочиск, Бродів, Залїщик
	11.05	„ Стрия
12·45	10·50	„ Рави рускої, Любачева (кождої недїлї)
2·51		„ Кракова
		„ Іцкан, Чорткова
	4·10	„ Кракова

ЗАМІТКА. Пора нічна від 6 г. вечером до 5 г. 59 м. рано. Час середно-европейский від львівского о 36 мін. В місті видають білети їзди: Аґенция Ст. Соколовского в пасажи Гавсмана ч. 9 від 7 рано до 8 вечером, а білети звичайні і всякі инші, тарифи, ілюстровані провідники, розклади їзди і т. п. бюро інформацийне ц. к. желїзниць державних (ул. Красіцких ч. 5 в подвірю, сходи II. двері ч. 52, в годинах урядових (від 8—3 а в сьвята від 9—12).

За редакцию відповідає Адам Креховецкий

З друкарні В. Лозиньского, під зарядом І. Надопада. (Телефона ч. 527).